

Debata: Co čeká českou sociální politiku?

4.9.2025 - Jan Oulík | Charita ČR

Pozvání na debatu přijali: Marian Jurečka (KDU-ČSL/SPOLU), místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí; Aleš Juchelka (ANO), místopředseda Poslanecké sněmovny PČR; Olga Richterová (Piráti), místopředsedkyně Poslanecké sněmovny PČR; Jana Maláčová (SOCDEM/Stačilo!), bývalá ministryně práce a sociálních věcí, předsedkyně Sociální demokracie; Lucie Šafránková (SPD), poslankyně Poslanecké sněmovny PČR; Barbora Stašková Špicarová (STAN), náměstkyně ministra pro místní rozvoj. Debatu moderovala: Bára Divišová.

Všichni aktéři se shodli na tom, že jde o palčivé téma. Rozdílné jsou však jejich pohledy na příčiny neutěšeného stavu a možnosti nápravy.

Podle **Richterové** za poslední roky eskalovala dlouhodobá krize dostupnosti bydlení. To zdražilo o 85 %.

Juchelka: Kritizoval pomalost a zdoluhavost stavebního řízení, ale i nedostatek míst pro studenty na kolejích. „My podporujeme družstevní bydlení, podporu hypoték: Stavět, stavět, stavět“. Centra dostupného bydlení, která prosazují Piráti, je prý drahá „realitní kancelář za 1,5 miliardy“.

Richterová připomněla, že centra rozvoje výstavby slouží pro vznik dostupných bytů (nejen sociálních!), která vznikla z iniciativy ministra Ivana Bartoše, mají konkrétní výsledek 5 000 bytů ve Žďáru nad Sázavou.

Maláčová: Jediné co funguje je tzv. Vídeňský model, k jeho spuštění chtějí 1 % HDP.

Špicarová požaduje ze státního rozpočtu 20 miliard pro obce, aby mohly nejen stavět, ale vzniklo stabilní prostředí, nejen jednorázová dotace. „Chceme zachovat hypotéky, ale také podporovat družstevní bydlení.“

Šafránková: Také nechťejí „realitku“ Pirátů, ale okamžitě začít stavět. Převést bezúplatně pozemky na obce.

Jurečka: Zákon o dostupném bydlení rozhodně není žádná „realitka“. Regiony a jejich potřeby se navzájem liší. Pojdme za dva roky zrekapitulovat výsledky nastavených změn.

„Již dnes běží celá řada úprav mimo stavební řízení a stavební povolení. To je pozitivní. Skutečnost, že více lidé pobírá dávky, znamená, že se o nich více lidí dozvědělo a čerpá je, a tím je udržujeme v bydlení,“ uvedl **Jurečka**.

Richterová: „Máme společného, více než si myslíme. Shodneme se, že vlády mnohé v oblasti zanedbaly a bytová otázka přesahuje jedno volební období.“

Juchelka zmiňuje jako dobrý příklad Vesničku soužití v Ostravě, která pomáhá chudým rodinám.

Špicarová: Těžko diktovat trhu. K řešení však slouží zákon o podpoře bydlení, aby se nájemcům vyplatilo pronajímat byty. Tím chtějí vracet byty na trh. Chce to změnu myšlení: Není nutné být majitelem bytu, ale mít jistotu dlouhodobého nájmu, jako je to běžné například ve Švýcarsku.

Jurečka připomíná podporu rekonstrukcí starších domů, například na venkově, proti výstavbě orné půdy.

Shoda: Řešením jsou peníze, ale rozdíl je v prioritách.

Jurečka: Většina z nás by si přála zůstat na stáří doma. Populace stárne.

Juchelka se shoduje s Jurečkou, že potřebujeme nový zákon o sociální péči. Je potřeba pečovat také o pečující.

Richterová: Klade důraz nejen na péči o seniory, ale také důraz na prevenci.

Maláčová: Musí růst mzdy v sociální sféře a musí růst podpora pro neformální pečující.

Šafránková: Děkuje za péči Charity o pacienty v terminálním stádiu v Rajhradě! Chybí však zdravotní sestry. Sociální pracovníci je podle legislativy zastoupit nemohou. Navrhuje navýšit mzdy a také benefity (rehabilitace)

Špicarová: Chtějí živý venkov a chtějí posílit služby v terénu.

Maláčová: Zdůrazňuje aktivní životní styl, U3V, vzdělávání,

Špicarová: Podporuje aktivní stáří jako U3V a také místní knihovny.

Jurečka chce podporovat rodiny, které pečují o své blízké.

Juchelka: Chce podporovat seniorské organizace, senioři se „rozjezdili“, slevy na jízdném, podporuje volné vstupy na výstavy atd.

Richterová: Aktivní stárnutí ano, ale je třeba podpořit možnost založení nové sociální služby.

Juchelka: připomíná komunitní (rodinné?) vazby. Jenže co v případech, že rodina není a lidé jsou osamělí.

Šafránková: Nikdy eutanázie!

Špicarová: Eutanázie ano, ale za určitých velmi přísných podmínek.

Juchelka: Ne eutanázií, máme paliativní péči!

Jurečka: Rozhodně ne! Máme odcházet „na rukou“ lékařů a ne „z rukou lékařů“ a přenášet na ně zodpovědnost.

Richterová: Jde o citlivé téma, lidé mají různé přání a ta chceme respektovat (tedy ano).

Maláčová: Česká společnost není na eutanázií připravena. Osamělost není jen problém jen seniorů, ale i dnešních třicátníků, třeba kvůli digitalizaci.

Maláčová: Vítáme zahraniční kapitál, ale musí se chovat jako ve svých domovských zemích. Protože uniká na daních 600 miliard ročně. Šetrně investovat do obrany – nejvýš 2 % HDP.

Richterová: Pokud na nás zatočí ruští vojáci, bude nás to stát více než 2 %!

Jurečka: Každý den se na Ukrajině na minutu zastaví život – jako pieta za oběti dětí, civilistů a vojáků...

Špicarová: Potřebujeme kvalitní obranu, ale také kvalitní sociální služby. Chceme zavést spoření na sociální služby. V tom zůstává zbytečná byrokracie. I díky Ukrajinkám můžeme u nás zajistit kvalitní sociální služby.

Závěr: Nelze stavět proti sobě výdaje na obranu a výdaje na sociální služby.

Šafránková: Musíme zavést víceleté financování, aby organizace nemusely žít každý rok v nejistotě. Je třeba snížit administrativu.

Jurečka: Navrhují reformu dat, bude platit od roku 2028. Jeho ministerstvo v polovině září dává vyúčtování krajům, s čím mohou počítat. Nejlépe na období pěti let.

Juchelka: je nešťastné, že poskytovatelé žijí v nejistotě a musí si vypůjčovat. Ideálně navrhuje jistotu na tříleté období.

Jan Oulík

tiskový mluvčí

e-mail: jan.oulik@charita.cz

tel. +420 603 895 984

<https://www.charita.cz/kdo-jsme/pro-media/tiskove-zpravy/debata-co-ceka-ceskou-socialni-politiku-2025>